

Beroep tegen ontslag op staande voet wegens dringende reden. Beroep gegrond.

Beïnvloeding toetsresultaten. Het optreden van appellante heeft vragen bij verweerster opgeroepen over haar betrouwbaarheid bij het testen in het algemeen. Appellante is daarvoor verantwoordelijk te houden. De Commissie is echter van oordeel dat de door verweerster onder 1, 3 en 4 opgesomde feiten en omstandigheden noch afzonderlijk noch in samenhang gezien een dringende reden opleveren die een ontslag op staande voet rechtvaardigt. Daarbij betreft de Commissie bovendien dat appellante een lange onberispelijke staat van dienst heeft en ook door verweerster gezien wordt als een goede onderwijskracht.

UITSPRAAK

CvBPO. 2013.14 - U. 2013.14

heeft de navolgende beslissing gegeven

in de zaak van:

R., appellante,
gemachtigde: mr. H.J. Brouwer te Zeist,

tegen

de **Stichting * te ***, verweerster,
gemachtigde: mr. L. Lotens te Amsterdam.

1. De procedure

1.1. Appellante heeft bij beroepschrift van 19 juli 2013 beroep ingesteld tegen het besluit van verweerster van 4 juli 2013, inhoudende een ontslag op staande voet. Namens verweerster is een verweerschrift d.d. 7 augustus 2013 ingediend.

1.2. Het beroep is ter zitting van de Commissie d.d. 14 augustus 2013 behandeld. Hierbij zijn verschenen: appellante met haar gemachtigde en vergezeld van haar partner, de heer R., de gemachtigde van verweerster, de heer H.E.M. Dobbelaar, directeur-bestuurder, de heer P., directeur van basisschool 'De *' en de heer J., stafmedewerker HRM. Zowel de gemachtigde van appellante als die van verweerster heeft pleitnotities voorgedragen.

2. De feiten

2.1. Appellante, geboren op 20 september 1975, is in 2002 bij verweerster in dienst getreden als leerkracht. Zij is werkzaam op basisschool 'De A*'.

2.2. In het schooljaar 2012-2013 heeft appellante les gegeven aan groep 4.

2.3. Op 'De A*' worden ter controle of de leerlingen de aangeboden lesstof beheersen zowel methode onafhankelijke als methode gebonden toetsen afgenomen. De LOVS (Leerling Onderwijs Volg Systeem) toetsen van Cito zijn de landelijk genormeerde methode onafhankelijke toetsen. Deze toetsen hebben een M afname (midden), die omstreeks januari wordt afgenomen en een E afname (eind), die omstreeks juni wordt afgenomen. De methode gebonden toetsen zijn ontwikkeld en genormeerd door de uitgever van de lesmethode.

2.4. Op 27 mei 2013 heeft appellante de LOVS Citotoets Leestempo E4 (Einde klas 4) afgenomen. Door een collega van appellante, die langs het klaslokaal van appellante liep, is per toeval geconstateerd dat appellante tijdens de toetsafname niet alleen de oefentekst en de daarbij behorende vragen en antwoorden, maar ook vragen en antwoorden van de werkelijke Citotoets met haar leerlingen heeft besproken. De directie van de school is hiervan op de hoogte gesteld. Op diezelfde dag is appellante door de directeur van de school op het voorval aangesproken.

2.5. Aangezien de resultaten van de door appellante afgenomen LOVS Citotoets Leestempo E4 volgens verweerster niet valide waren, is in overleg met appellante besloten om een alternatieve toets af te laten nemen door een orthopedagoog. Er is voor gekozen om de LOVS Cito Drie Minuten Toets (DMT) Technisch lezen af te nemen, aangezien ook hiermee het leesvermogen van de leerlingen kan worden onderzocht. De toetsuitslagen zijn vergeleken met de DMT toets die appellante halverwege het schooljaar heeft afgenomen (M afname). Aangezien de resultaten van de toets afgenomen door appellante aanmerkelijk hoger waren dan de door de orthopedagoog afgenomen (her)toets, heeft verweerster besloten om diverse andere Citotoetsen, te weten de LOVS Citotoetsen Leestempo M4, Rekenen-Wiskunde E4 en Begrijpend lezen E4 opnieuw af te nemen. Verweerster heeft ook een methode gebonden toets, te weten de zogenaamde 'de Wereld in Getallen minimumtoets', opnieuw afgenomen. Dit is gebeurd in de periode van 12 juni 2013 tot en met 20 juni 2013.

2.6. Verweerster heeft de eerste resultaten van de hertoetsen vergeleken met die van de door appellante afgenomen toetsen. Gelet op de uitkomst van deze vergelijking is bij verweerster het vermoeden ontstaan dat zich misstanden hebben voorgedaan bij het afnemen van de betreffende toetsen door appellante. Gelet hierop heeft verweerster appellante op 19 juni 2013, in afwachting van nader onderzoek, met onmiddellijke ingang geschorst.

2.7. Appellante is vervolgens door verweerster uitgenodigd voor een gesprek, welk gesprek heeft plaatsgevonden op 3 juli 2013 in aanwezigheid van appellante, haar partner en de heren P. (directeur) en J. (staffunctionaris HRM). Tijdens dit gesprek heeft verweerster appellante de resultaten van het door haar ingestelde onderzoek voorgelegd. Aangezien verweerster de door appellante gegeven verklaringen voor het voorval op 27 mei 2013 en de afwijkende toetsresultaten onvoldoende achtte, heeft zij appellante op 4 juli 2013 met onmiddellijke ingang op staande voet ontslagen.

3. De beoordeling

Ontvankelijkheid

3.1. De Commissie stelt vast dat appellante heeft nagelaten een afschrift van het bestreden besluit in het geding te brengen. De Commissie ziet hierin onvoldoende aanleiding om het beroep van appellante niet-ontvankelijk te verklaren, nu verweerster het bestreden besluit als bijlage bij het verweerschrift heeft ingediend, zodat het onderdeel uitmaakt van de gedingstukken. Ook de omstandigheid dat appellante geen kopie van haar akte van benoeming heeft overgelegd, levert onvoldoende grond op om appellante niet in haar beroep te ontvangen, nu de aanstelling van appellante bij verweerster tussen partijen niet in geschil is.

Inhoudelijke beoordeling

3.2. De Commissie stelt vast dat het ontslag is gebaseerd op artikel 3.7, tweede lid, van de CAO Primair Onderwijs, te weten een beëindiging van de arbeidsovereenkomst door onverwijlde opzegging wegens een dringende reden volgens de bepalingen van artikel 7:678 en 7:679 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW). De Commissie ziet zich voor de vraag gesteld of de aan het ontslag ten grondslag gelegde feiten voldoende vaststaan en, indien dit het geval is, of deze een dringende reden opleveren die een ontslag op staande voet rechtvaardigt.

3.3. Onder dringende reden voor de werkgever wordt ingevolge artikel 7:678, eerste lid, BW verstaan: “zodanige daden, eigenschappen of gedragingen van de werknemer, die ten gevolge hebben dat van de werkgever redelijkerwijze niet kan gevergd worden de arbeidsovereenkomst te laten voortduren.” In het tweede lid van voornoemd artikel wordt bepaald dat een dringende reden onder andere aanwezig wordt geacht (onder b) “wanneer hij (de werknemer) in ernstige mate de bekwaamheid of geschiktheid blijkt te missen tot de arbeid waarvoor hij zich heeft verbonden” of

(onder k) “wanneer hij (de werknemer) op andere wijze grovelijk de plichten veronachtzaamt, welke de arbeidsovereenkomst hem oplegt”.

3.4. Bij de beoordeling van de vraag of er sprake is van een dringende reden op grond waarvan van de werkgever redelijkerwijs niet kan worden gevergd de dienstbetrekking te laten voortduren, dienen volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad alle omstandigheden van het geval, in onderling verband en samenhang, in aanmerking te worden genomen. Daartoe behoren niet alleen de aard en de ernst van hetgeen de werkgever als dringende reden aanmerkt in de beschouwing te worden betrokken, maar onder meer ook de aard van de dienstbetrekking, de duur daarvan en de wijze waarop de werknemer die dienstbetrekking vervult, alsmede de persoonlijke omstandigheden van de werknemer, zoals zijn leeftijd en de gevolgen die een ontslag op staande voet voor hem zou hebben.

3.5. Blijkens de bestreden beslissing van 4 juli 2013 is volgens verweerster voldoende komen vast te staan:

1. dat appellante tenminste één keer toetsantwoorden heeft besproken met haar leerlingen tijdens het afnemen van een toets;
2. dat appellante bij één of meerdere gelegenheden de toetsresultaten van haar leerlingen heeft beïnvloed, dan wel dat er beïnvloeding van de toetsresultaten heeft plaatsgevonden onder haar verantwoordelijkheid;
3. dat appellante in ieder geval op 27 mei 2013 uitlatingen heeft gedaan waarvan zij wist of behoorde te weten dat deze onjuist waren en/of heeft nagelaten informatie te verschaffen waarvan zij wist of behoorde te weten dat relevant was in dit kader;
4. dat zij onvoldoende openheid van zaken, althans onvoldoende verklaring heeft gegeven tijdens het gesprek met verweerster op 3 juli 2013 ten aanzien van het verschil van de toetsresultaten van de onder haar verantwoordelijkheid afgenomen toetsen in relatie tot de hertoetsen die hebben plaatsgevonden.

Volgens verweerster vormt het voorgaande één of meer dringende redenen op die ieder voor zich, maar ook in onderlinge samenhang gezien, een ontslag op staande voet rechtvaardigen.

3.6. De Commissie stelt vast dat verweerster de hiervoor onder 2. genoemde dringende reden heeft gebaseerd op de onderzoeksresultaten zoals neergelegd in de door haar opgestelde (concept)rapportage, welke als productie 2 bij het verweerschrift is overgelegd.

3.7. Uit deze rapportage volgt dat de toetsresultaten van de onderzochte door appellante afgenomen toetsen aanmerkelijk hoger liggen dan de hertoetsresultaten, in het algemeen ver boven het landelijk gemiddelde liggen en in hoge mate afwijkend zijn van de toetsresultaten van de overige groepen op ‘De A*’, waarbij zij opgemerkt dat de leerlingen met een eigen leerlijn buiten beschouwing zijn gelaten. Verweerster heeft toegelicht dat de toetsresultaten op ‘De A*’, gelet op haar leerlingenpopulatie, in het algemeen juist aanzienlijk onder het landelijke gemiddelde liggen. Bij de hertoetsing zijn toetsresultaten behaald die in lijn zijn met de overige groepen op ‘De A*’ en zich naar verwachting verhouden tot het landelijk gemiddelde. Volledigheidshalve heeft verweerster ook

nog de groei in resultaten van de leerlingen van appellante geanalyseerd. De door de leerlingen van appellante in leerjaar 3 behaalde toetsresultaten – afgenomen door een andere leerkracht – vertonen in vergelijking met de door appellante afgenomen toetsresultaten in het schooljaar 2012-2013 geen consistentie. Als voorbeeld heeft verweerster gewezen op de resultaten van de leerlingen voor rekenen en wiskunde. Leerlingen die in groep 3 nog laag hebben gescoord, hebben in groep 4 ineens boven het landelijk gemiddelde gescoord. Het leerrendement is op één leerling na ook hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit maakt de resultaten van appellante volgens verweerster ongeloofwaardig.

3.8. Blijkens de in de rapportage opgenomen samenvatting lijkt er volgens verweerster sprake te zijn van een langdurige manipulatie van de toetsresultaten door appellante. Volgens verweerster heeft het handelen van appellante schade met zich gebracht, aangezien ouders, leerlingen en collega's stelselmatig een onjuist beeld over de toetsresultaten is voorgehouden. Op basis van de onderzoeksbevindingen concludeert verweerster dat sprake is van een onherstelbare vertrouwensbreuk tussen haar en appellante. Ter zitting heeft verweerster overigens naar voren gebracht dat de ouders (nog) niet op de hoogte zijn gesteld van de onderzoeksbevindingen.

3.9. De omstandigheid dat de rapportage door verweerster als een conceptrapportage voor intern gebruik is betiteld, betekent naar het oordeel van de Commissie niet dat verweerster niet van de inhoud van die rapportage heeft kunnen uitgaan. Het rapport betreft immers een feitelijke weergave van de (her)toetsresultaten van de groep van appellante en een vergelijking van die resultaten, ook ten opzichte van het landelijk gemiddelde en de overige groepen van 'De A*'. Gelet op deze inhoud behoefde verweerster appellante ook niet bij de totstandkoming van het rapport te betrekken. Daarbij komt dat appellante de (her)toetsresultaten op zichzelf niet heeft bestreden, doch de daaraan door verweerster verbonden conclusies. Dit neemt niet weg dat appellante wel in voldoende mate de gelegenheid moet zijn geboden om op een dergelijk rapport en de daarin opgenomen conclusies te reageren.

3.10.1. Met betrekking tot de door verweerster uit voormeld onderzoek getrokken conclusies, betoogt appellante dat zij de uitkomsten van de door haar afgenomen toetsen niet heeft gemanipuleerd. Appellante stelt dat zij gedurende het vorige schooljaar (2011-2012), samen met een andere leerkracht, les heeft gegeven aan groep 3/4. In het schooljaar 2012-2013 zijn de sterke leerlingen van groep 3 met haar meegegaan naar groep 4. De overige leerlingen van groep 3 zijn in de parallelklas, de zogenaamde taalklas, geplaatst. Appellante stelt voorts dat zij hard met haar leerlingen heeft gewerkt. Zo heeft zij onder meer extra aandacht besteed aan (aandachtig) lezen en nieuwsbegrip, heeft zij nieuwe lesmethodes toegepast en huiswerk opgedragen. Dit verklaart de behaalde hoge scores. Volgens appellante is het voorts begrijpelijk dat haar leerlingen bij de hertoetsen in juni minder goed hebben gescoord, nu geen sprake is geweest van dezelfde toetscondities als bij de door haar afgenomen toetsen.

3.10.2. Verweerster heeft in dit verband naar voren gebracht dat, voor zover de groep van appellante al uit voornamelijk goede leerlingen zou bestaan, deze leerlingen de eerder behaalde hoge toetsresultaten bij de hertoetsen hadden moeten kunnen reproduceren.

3.10.3. Afgezien van de vraag of in de groep van appellante goede leerlingen zitten, acht de Commissie het niet onwaarschijnlijk dat de leerlingen van appellante bij de hertoetsen minder goed hebben gescoord dan bij de door appellante afgenomen toetsen. Hiertoe overweegt de Commissie dat de leerlingen in een tijdsbestek van enkele dagen meerdere hertoetsen hebben moeten afleggen, hetgeen belastend voor hen is geweest. Daar komt bij dat zij kort daarvoor een door appellante afgenomen Citotoetsperiode hebben doorgemaakt, waarna zij te horen hebben gekregen dat zij over waren naar de volgende klas. Zij verkeerden bovendien al in een vakantiestemming. Het is dan ook niet onvoorstelbaar dat de leerlingen van appellante niet meer dezelfde motivatie en hetzelfde concentratievermogen hadden als bij de eerder door appellante afgenomen toetsen. De omstandigheid dat verweerster omwille van de concentratie van de leerlingen de hertoetsen in de ochtend heeft afgenomen en rekening heeft gehouden met de haardracht, kleding en schoeisel van de toetsafnemers (geen los haar, geen opvallende kleding, geen hoge hakken enzovoort), laat het voorgaande onverlet. Daarbij zij nog opgemerkt dat er volgens appellante ook hertoetsen in de middag zijn afgenomen. Gelet op het voorgaande kan dan ook niet zonder meer worden geconcludeerd dat, in vergelijking met de hertoetsresultaten, de resultaten van de door appellante afgenomen toetsen niet representatief zijn.

3.10.4. De Commissie stelt vast dat uit het onderzoek van verweerster volgt dat de resultaten van de door appellante afgenomen toetsen afwijken van de gebruikelijke toetsresultaten op 'De A*'. Hoewel leerlingen van 'De A*' blijkens voormelde rapportage over het algemeen onder het landelijk gemiddelde presteren, rechtvaardigt dat naar het oordeel van de Commissie nog niet de conclusie dat de toetsresultaten van de groep van appellante niet valide zijn en dat appellante daarin een hand heeft gehad. Dat geldt ook voor de vertoonde inconsistentie tussen de door appellante afgenomen toetsresultaten (E4) in vergelijking met de in het leerjaar 3 behaalde resultaten afgenomen door een andere leerkracht. Naar het oordeel van de Commissie heeft verweerster onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de afwijkende scores, hoewel opmerkelijk, het gevolg zijn van direct dan wel indirect handelen van appellante. Door verweerster is ook geen motief genoemd waarom appellante, die goed functioneerde en wiens positie niet onder druk stond, zelf in verband met haar positie belang zou hebben gehad bij hogere toetsresultaten.

3.10.5. Gelet op het voorgaande concludeert de Commissie dat onvoldoende is komen vast te staan dat appellante bij één of meerdere gelegenheden de toetsresultaten van haar leerlingen heeft beïnvloed, dan wel dat er beïnvloeding van de toetsresultaten heeft plaatsgevonden onder haar verantwoordelijkheid, zodat hierin geen dringende reden voor een ontslag op staande voet kan zijn gelegen.

3.11.1. Ten aanzien van de overige gedragingen die appellante door verweerster worden tegengeworpen, zoals hiervoor beschreven onder overweging 3.5 onder 1, 3 en 4, overweegt de Commissie als volgt.

3.11.2. De Commissie stelt vast dat appellante in een gesprek met de directeur van 'De A*' op 27 mei 2013 heeft erkend dat zij op diezelfde dag een fout heeft gemaakt door vragen en antwoorden van de werkelijke Citotoets met haar leerlingen te bespreken. De omstandigheid dat appellante zich in dat gesprek kennelijk niet direct kon herinneren welke toets zij zojuist had voorgedragen, is naar het oordeel van de Commissie niet van dien aard dat dit een ontslag op staande voet rechtvaardigt. Als verklaring voor de gemaakte fout heeft appellante naar voren gebracht dat een aantal pagina's van de toetshandleiding ontbraken. Dat de toetshandleiding niet compleet was, is door verweerster niet bestreden. Hoewel appellante bekend is met het afnemen van Citotoetsen – waaronder de Leestempotoets – en het haar valt te verwijten dat zij de toelichting niet voor aanvang van de toetsafname op gebreken heeft gecontroleerd, is de Commissie van oordeel dat hierin onvoldoende reden ligt om tot een ontslag op staande voet ontslag over te gaan. De Commissie acht zulks buitenproportioneel. De Commissie merkt voorts nog op dat in het bestreden besluit van 4 juli 2013 staat vermeld dat appellante al een keer eerder een toets op onjuiste wijze heeft afgenomen. Van een eerdere fout is de Commissie evenwel niet gebleken.

3.11.3. Ten slotte wordt appellante tegengeworpen dat zij tijdens het gesprek met verweerster op 3 juli 2013 onvoldoende openheid van zaken, althans onvoldoende verklaring heeft gegeven voor de afwijkende toetsresultaten van de onder haar verantwoordelijkheid afgenomen toetsen in relatie tot de hertoetsen die hebben plaatsgevonden. Naar het oordeel van de Commissie levert ook dit onvoldoende grond voor een ontslag op staande voet op. De Commissie overweegt hiertoe dat appellante weliswaar op 19 juni 2013 zowel mondeling als schriftelijk op de hoogte is gesteld van het bij verweerster gerezen vermoeden dat zich misstanden bij het afleggen van diverse toetsen in de klas van appellante hebben voorgedaan, maar dat appellante eerst in het gesprek van 3 juli 2013 met de feitelijke onderzoeksresultaten en analyses zoals opgenomen in het door verweerster opgestelde rapport is geconfronteerd. Nog daargelaten dat de door verweerster gestelde beïnvloeding door appellante niet is komen vast te staan, is de Commissie van oordeel dat appellante aldus niet aangerekend kan worden dat zij niet aanstonds een adequate reactie heeft kunnen geven.

3.11.4. Gelet op het vorenoverwogene concludeert de Commissie dat het optreden van appellante door het voorlezen van de betreffende vragen en antwoorden van de werkelijke Citotoets nu eenmaal begrijpelijkerwijze vragen bij verweerster heeft opgeroepen over haar betrouwbaarheid bij het testen in het algemeen. Appellante is daarvoor verantwoordelijk te houden. De Commissie is echter van oordeel dat de door verweerster onder 1, 3 en 4 opgesomde feiten en omstandigheden noch afzonderlijk noch in samenhang bezien een dringende reden opleveren die een ontslag op staande voet rechtvaardigt. Daarbij betreft de Commissie bovendien dat appellante een lange onberispelijke staat van dienst heeft en ook door verweerster gezien wordt als een goede onderwijskracht.

3.12. Gelet op het voorgaande verklaart de Commissie het beroep van appellante gegrond.

4. De beslissing

De Commissie van Beroep:

- verklaart het beroep van appellante tegen het ontslagbesluit van 4 juli 2013 gegrond.

Deze beslissing is gegeven door mr. C. de Groot, voorzitter, mrs. A.J.M. Breedveld- van Beeck Calkoen, J. Donner, A. Postma en T. Vis, leden; de beslissing is getekend door de voorzitter en de griffier, mr. L.F.A. Bos. De uitslag van het beroep is bij brief van 20 augustus 2013 in verkorte vorm aan partijen medegedeeld terwijl deze beslissing aan partijen is verzonden op 11 september 2013.

(w.g. mr. C. de Groot, voorzitter)

(w.g. mr. L.F.A. Bos, griffier)

Voor afschrift,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'L.F.A. Bos', with a horizontal line underneath the name.

mr. L.F.A. Bos, griffier